

รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๖

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๔ จังหวัด	รวมพื้นที่ยีนตัน	๗,๓๑๕,๑๒๔.๘๒ ไร่
๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๔๙ จังหวัด	รวมพื้นที่ยีนตัน	๓,๑๗๑,๐๓๕.๑๓ ไร่
๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๕๘ จังหวัด	รวมพื้นที่ยีนตัน	๙๑๒,๗๒๓.๔๐ ไร่
๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๖๑ จังหวัด	รวมพื้นที่ยีนตัน	๓๒๒,๙๖๓.๔๐ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร กาญจนบุรี ชลบุรี ขอนแก่น จันทบุรี มุกดาหาร และจังหวัดระยอง รวมจำนวน ๖๕๑.๒๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๘๙ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๓.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๖๕๔.๒๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน	๒๘๔.๐๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๑๖.๐๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๐.๐๕ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๓๕๑.๑๕ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา และจังหวัดชลบุรี รวมจำนวน ๖๐๗.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๘๓ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดคงที่

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน	๒.๐๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๓.๐๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๖๐๒.๐๐ ไร่

๒.๑.๓ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี นครราชสีมา กาญจนบุรี สระแก้ว ชลบุรี สกลนคร สุรินทร์ ระยอง มุกดาหาร และจังหวัดขอนแก่น รวมจำนวน ๑๑,๒๐๕.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๕๓๒ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๔,๒๓๙.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๙,๑๒๘.๕๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน	๓,๐๘๖.๕๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน	๗,๑๓๖.๐๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน	๕๗๘.๐๐ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน	๔๐๕.๐๐ ไร่

๒.๑.๔ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชลบุรี และจังหวัดสกลนคร รวมจำนวน ๒๑.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๓ ของพื้นที่ปลูก (สำดำที่ผ่านมา ๒๓.๐๐ ไร่)

๑) มั้ส่ำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๑๐.๐๐ ไร่
๒) มั้ส่ำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๑๑.๐๐ ไร่

๒.๑.๕ โรคพุ่มแจ้ พื้นที่ระบาด ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร กำแพงเพชร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี อุบลราชธานี และจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๔๒.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๔๗ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๕๒.๐๐ ไร่ (สำดำที่ผ่านมา ๓๙๔.๐๐ ไร่)

๑) มั้ส่ำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๑.๐๐ ไร่
๒) มั้ส่ำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๒๔.๐๐ ไร่
๓) มั้ส่ำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๗๘.๐๐ ไร่
๔) มั้ส่ำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๒๓๑.๐๐ ไร่

๒.๑.๖ โรคใบด่างมั้ส่ำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา สระแก้ว อุทัยธานี กาญจนบุรี ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ชัยนาท ระยอง กำแพงเพชร บุรีรัมย์ สุรินทร์ พิจิตร และจังหวัดชัยภูมิ รวมจำนวน ๔๑,๒๘๔.๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖๔๔ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๒,๑๑๐.๐๐ ไร่ (สำดำที่ผ่านมา ๓๙,๑๗๔.๑๕ ไร่)

๑) มั้ส่ำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๗,๓๖๒.๗๕ ไร่
๒) มั้ส่ำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๑๓,๔๕๕.๒๕ ไร่
๓) มั้ส่ำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๗,๙๖๔.๘๕ ไร่
๔) มั้ส่ำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๑๒,๕๐๑.๓๐ ไร่

๒.๒ ศัตรูอ้อย พบการระบาดของหนอนกออ้อย ในพื้นที่ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา อุดรดิตถ์ และจังหวัดขอนแก่น อ้อยอายุน้อยกว่า ๔ เดือน จำนวน ๑๓๕.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๔๓ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด พบการระบาดหนอนกระดูกข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) พื้นที่ระบาด ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี สตูล และจังหวัดสงขลา พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อยจำนวน ๕๗.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๖๒ พื้นที่ระบาดลดลง ๗.๐๐ ไร่ (สำดำที่ผ่านมา ๖๔.๐๐ ไร่)

๒.๔ สับปะรด พบการระบาดของโรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด ๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตราด ระยอง ฉะเชิงเทรา และจังหวัดภูเก็ต รวมจำนวน ๗๒.๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒๒๓ ของพื้นที่ปลูก พื้นที่ระบาดลดลง ๑๑.๐๐ ไร่ (สำดำที่ผ่านมา ๘๓.๐๐ ไร่)

๓. การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมั้ส่ำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมั้ส่ำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แผลงข้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมั้ส่ำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ เพลี้ยแป้งมั้ส่ำปะหลัง สำนักงานเกษตรอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดสกลนคร ลงพื้นที่ให้คำแนะนำเกษตรกรในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งมั้ส่ำปะหลัง

สำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาดซึ่งจากเดิมพบการระบาดของไรแดงมันสำปะหลัง และเมื่อฝนตกทำให้การระบาดของไรแดงลดลงจึงเห็นร่องรอยการระบาดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ได้แนะนำให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาด และได้ประสานของแมลงศัตรูธรรมชาติจาก ศทอ.ขอนแก่น

๓.๑.๔ ไรแดง พื้นที่ระบาดในจังหวัดอุทัยธานีเป็นพื้นที่กระทบแล้งและเป็นพื้นที่ปลูกแบบใช้น้ำฝนเป็นหลัก เนื่องจากฝนไม่ตกทำให้มีการระบาดเพิ่มขึ้น ทางสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ได้ประชาสัมพันธ์แนวทางในการป้องกันกำจัดให้แก่เกษตรกร

จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาด สามารถควบคุมการระบาดได้ และได้ประสานขอแมลงช้างปีกใส จากศทอ.สุพรรณบุรี มาใช้ควบคุมการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี ในพื้นที่ที่พบการระบาด ได้แนะนำเกษตรกรให้น้ำแก้มันสำปะหลัง หากมีการระบาดรุนแรง แนะนำให้พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดไรแดง ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ ให้ปรึกษา และแนะนำผ่านเวทีการจัดอบรม ศจช.

๓.๑.๕ โรคพุ่มแจ้ สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ลงพื้นที่สร้างการรับรู้ให้คำแนะนำเกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่ที่พบการระบาดให้ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลง ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรค และไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแปลงที่เป็นโรคมารปลูกในฤดูปลูกถัดไป

๓.๑.๖ โรคใบด่างมันสำปะหลัง สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง ๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐ ห้วยบง ๖๐ และพันธุ์อื่น ๆ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ ยกเว้นพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง ๑๑ และCMR ๔๓-๐๘-๘๙ และมีการประชาสัมพันธ์แหล่งพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดให้เกษตรกรทราบ โดยสามารถติดต่อได้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดใกล้เคียง

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ หนอนกออ้อย ศทอ. จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา และสำนักงานเกษตรอำเภอขามสะแกแสง ลงพื้นที่สำรวจพื้นที่ระบาด พบการทำลายของหนอนกออ้อยสีชมพู ได้แนะนำการจัดการโดยวิธีผสมผสาน สนับสนุนแมลงหางหนีบจำนวน ๑๐,๐๐๐ ตัว และแตนเบียนไข่ทริโคแกรมมาจำนวน ๘๐ แผ่น ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ รวมทั้งแนะนำการผลิตขยายแมลงหางหนีบโดยวิธีอย่างง่าย เพื่อเป็นการจัดการหนอนกออ้อยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

หนอนกระทุ้งข้าวโพดลายจุด แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง ใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงหางหนีบ มวนเพชฌฆาต มวนพิฆาต และแตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา หากพบการระบาดรุนแรงควรพ่นสารเคมีตามคำแนะนำ

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดในพื้นที่ ถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง แนะนำเกษตรกรใช้หน่อพันธุ์ปลอดโรค และให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด

แจ้งเตือนการระบาดของศัตรูพืช โดยการจัดทำข่าวเตือนการระบาดของศัตรูพืช เผยแพร่ทางเว็บไซต์กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และสื่อโซเชียลมีเดีย

๔. คำแนะนำและการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่พบการระบาด

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
1. มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	<p>1. ไถและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน</p> <p>2. ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ปราศจากเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง</p> <p>3. การควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- แมลงช้างปีกใส โดยระยะที่เหมาะสมคือ ระยะไข่ที่ใกล้ฟักเป็นตัวอ่อน อัตราการปล่อยในพื้นที่ระบาดน้อย 100 ตัว ต่อไร่ หรือในพื้นที่ระบาดมาก 200 – 500 ตัว ต่อไร่ โดยปล่อยประมาณ 4 ครั้ง- แตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ควรปล่อยให้กระจายทั่วแปลง เนื่องจากแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูเจริญเติบโตเร็ว และขยายพันธุ์ได้อย่างน้อย 10 เท่า ในทุกชั่วอายุ โดยปล่อยในอัตรา 50 คู่ ต่อไร่ เมื่อเริ่มพบการระบาด หรือปล่อยในอัตรา 200 คู่ต่อไร่ เมื่อพบการระบาดรุนแรง และหลังปล่อยแตนเบียนและหลังปล่อยแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ให้งดการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช <p>4. แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลง เป็นเวลา 5 – 10 นาที ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- ไทอะมีโทกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม- อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม- ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP อัตรา 40 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร</p> <p>5. เมื่อพบการระบาด ถอนต้นมันสำปะหลังและเก็บทำลายนอกแปลง</p> <p>6. พ่นสารฆ่าแมลงเฉพาะจุดที่พบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none">- ไทอะมีโทกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม- อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม- โคลโทอะนิติน (clothianidin) 16 % SG อัตรา 10 กรัม- ไดโนทีฟูแรน (dinotefuran) 10% WP อัตรา 20 กรัม- โพรไทโอฟอส (prothiofos) 50% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร- พิริมิฟอส-เมทิล (pirimiphos-methyl) 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	2. ไรแดง	

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>ระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว</p> <p>4. พ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เฮกซีไทอะซอกซ์ (hexythiazox) 1.8% EC อัตรา 100 มิลลิลิตร - ทีบูเฟนไพเรด (tebufenpyrad) 36% EC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตร - ไพริดาเบน (pyridaben) 20% WP อัตรา 10 - 15 กรัม - ไซฟลูมิโทเฟน (cyflumetofen) 20% EC อัตรา 10 มิลลิลิตร - สไปโรมีซิเฟน (spiromesifen) 24% SC อัตรา 10 มิลลิลิตร <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบไรแดงทำลายบริเวณใบส่วนยอด และใบส่วนล่างเริ่มแสดงอาการเหี่ยว โดยเฉพาะพืชยังเล็ก พ่นให้ทั่วทั้งต้น ใต้ใบ และบนใบ จำนวน 1 - 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน</p>
	3. เพลี้ยหอย	<p>1. ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ปราศจากเพลี้ยหอย</p> <p>2. ให้แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - มาลาไทออน (malathion) 83% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร - ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร แช่ท่อนพันธุ์นาน 10 นาที ผึ่งให้แห้งก่อนปลูก</p> <p>3. หากพบการระบาด ให้ถอนต้นมันสำปะหลังที่พบเพลี้ยหอย และเก็บไปทำลายนอกแปลง</p> <p>4. พ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไทอะมีทอกแซม (thiamethoxam) 25% WG อัตรา 4 กรัม - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 4 กรัม <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมกับไวต์ออยล์ (whiteoil) 67% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะจุดที่พบเพลี้ยหอยเข้าทำลาย</p>
	4. โรคพุ่มแจ้ (เชื้อไฟโตพลาสมา)	<p>1. ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรค หรือจากต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรค</p> <p>2. ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลง</p> <p>3. หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาด</p> <p>4. กำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ หรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง</p> <p>5. กำจัดแมลงพาหะนำโรค เช่น เพลี้ยจักจั่น</p>
	5. โรคใบด่างมันสำปะหลัง (เชื้อไวรัส <i>cassava mosaic virus</i>)	<p>1. ปลูกมันสำปะหลังสะอาดและทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 หัวยอบง 60 ระยอง 90 และพันธุ์อื่นๆ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ</p>

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>2. ไม่ควรปลูกพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง 11 และ CMR 43-08-89</p> <p>3. ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค หรือแหล่งที่พบอาการของโรค ท่อนพันธุ์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาและท่อนพันธุ์ที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง</p> <p>4. ตรวจสอบแปลงมันสำปะหลังอย่างสม่ำเสมอ หากพบต้นเป็นโรค</p> <ul style="list-style-type: none"> - พบโรคกระจายทั่วแปลง ให้ทำลายทิ้งแปลง - พบโรคเป็นหย่อม ให้ทำลายเฉพาะต้นเป็นโรค <p>5. ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่างด้วย 3 วิธี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>วิธีฝังกลบ</u> โดยฝังกลบต้นที่เป็นโรค ในหลุมที่ลึกไม่น้อยกว่า 2 - 3 เมตร ราดด้วยสารกำจัดวัชพืช ได้แก่ อะมีทริน (ametryn) 80% WG หรือซัลเฟนทราโซน (sulfentrazone) 48% SC หรือไดูรอน (diuron) 80% WP ก่อนกลบด้วยดินหนาไม่น้อยกว่า 0.5 เมตร - <u>วิธีใส่ถุง/กระสอบ</u> โดยนำต้นที่เป็นโรคตัดเป็นท่อนใส่ถุง/กระสอบ มัดปากให้แน่น แล้วนำไปตากแดดไม่น้อยกว่า 7 วัน หรือจนกว่าต้นมันสำปะหลังจะตาย - <u>วิธีบดสับ</u> โดยนำต้นที่เป็นโรคเข้าเครื่องบดป่นหรือเครื่องสับย่อย โดยพลาสติกกรองพื้นให้เศษต้นที่ถูกทำลายอยู่บนพลาสติก แล้วคลุมกองด้วยพลาสติกตากแดดให้ต้นมันสำปะหลังแห้งตาย <p>6. กำจัดแมลงหิวข้าวยาสูบ โดยพ่นสารเคมีกำจัดแมลง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - อิมิดาโคลพริด (imidacloprid) 70% WG อัตรา 6 – 12 กรัม - ไบเฟนทริน (bifenthrin) 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร <p>โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร</p> <p>7. เฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ ที่มีแมลงหิวข้าวยาสูบเป็นพาหะ โดยหลีกเลี่ยงการปลูกพืชอาศัยของแมลงหิวข้าวยาสูบ เช่น กระเพรา โหระพา ผักชีฝรั่ง พริกมะเขือ มันฝรั่ง และพืชตระกูลถั่ว และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง เช่น สับดูดำ ละหุ่ง บริเวณแปลงปลูกมันสำปะหลัง</p> <p>8. หลีกเลี่ยงการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบอาการของโรคไปสู่แหล่งปลูกอื่น</p>
2. อ้อย	หนอนกออ้อย	<p>1. ในแหล่งชลประทาน ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชัดเจน</p> <p>2. ปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัวต่อไร่ ต่อครั้ง ปลอ่ยติดต่อกัน 2 - 3 ครั้ง ใช้ช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย</p> <p>3. ปลอ่ยแมลงหางหนีบอัตรา 500 ตัวต่อไร่ โดยปลอ่ยให้กระจายทั่วแปลง และควรปลอ่ยให้ชิดกออ้อย และใช้ใบอ้อยหรือฟางที่เปียก</p>

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<p>ขึ้นคลุม จะช่วยให้โอกาสรอดสูงขึ้น และทำการปล่อยซ้ำถ้าการระบาดยังไม่ลดลง ใช้ช่วงที่พบหนอนกออ้อย และกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย ถ้าปล่อยแตนเบียนไซ้ไตรโครแกรมมา ก็ไม่ต้องปล่อยแมลงหางหนีบ เพราะแมลงหางหนีบจะกินแตนเบียนไซ้ไตรโครแกรมมา</p> <p>4. เมื่ออ้อยอายุ 1 เดือน หรือเมื่ออ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยว ร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลงเดลตาเมทริน (deltamethrin) 3% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2 - 3 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน</p> <p>5. เมื่อพบการระบาดของหนอนกออ้อยและทำให้อ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือลูเฟนูรอน (lufenuron) 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อน้ำ 20 ลิตร</p> <p>***หมายเหตุ ควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในแปลงที่ปล่อยแตนเบียนไซ้ไตรโครแกรมมา และแมลงหางหนีบ</p>
3. ข้าวโพด	หนอนกระทุ้งข้าวโพดหลายจุด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไถพรวนและตากดิน เพื่อกำจัดดักแด้ที่อยู่ในดิน 2. เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง 3. คลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูก ด้วยสารไซแอนทรานิลิโพรล (cyantraniliprole) 20% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม ใส่สารลงไปในถุงพลาสติกปิดปากถุงให้สนิทรีดสารให้ทั่วถุงแล้วจึงเปิดปากถุง นำเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดใส่ลงไป มัดปากถุง โดยทำให้ถุงพองลมเขย่าให้ทั่ว เปิดปากถุงผึ่งเมล็ดพันธุ์ให้แห้งในที่ร่มแล้วจึงนำไปปลูก 4. ปล่อยแมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แแตนเบียนไตรโครแกรมมา แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต เป็นต้น 5. ใช้สารชีวภัณฑ์ พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส สายพันธุ์ไอซาไว หรือสายพันธุ์ เคอร์สตากี้ อัตรา 80 กรัมหรือ มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. หากพบการระบาดรุนแรงควรพ่นสารเคมีตาม ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - สไปนีโทแรม (spinetoram) 12 % SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ 25 % WG อัตรา 10 กรัม - อีมาเมกตินเบนโซเอท (emamectin benzoate) 5% WG อัตรา 10 กรัม หรือ 1.92 % EC อัตรา 20 มิลลิลิตร - คลอร์ฟินาเพอร์ (chlorfenapyr) 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตร - เมทอกซีฟีโนไซด์ (methoxyfenozide) + สารสไปนีโทแรม (spinetoram) 30+6% SCอัตรา 30 มิลลิลิตร

พืช	ศัตรูพืช	การป้องกันกำจัด
		<ul style="list-style-type: none"> - อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตร - คลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 30 มิลลิลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ (flubendiamide) 20% WG อัตรา 10 กรัม <p>โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่น ทุก 7 วัน และให้สลักกลุ่มสาร</p>
4. สับปะรด	โรครึเหยว (เชื้อไวรัส <i>Pineapple mealybug g wilt associated virus</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำความสะอาดแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งอาศัยของมดและเพลี้ยแป้ง 2. การเตรียมดินให้ตัดต้นและปักตอเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2 - 3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากเหง้าต้นสับปะรดและซากวัชพืชมาทำลายนอกแปลง เพื่อกำจัดไวรัสและแมลงพาหะที่ยังอาศัยอยู่ 3. ก่อนปลูกต้องมีการไถและพรวนดินหลายๆ ครั้ง ตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเพลี้ยแป้งและศัตรูชนิดอื่นที่อยู่ในดิน 4. ใช้หน่อพันธุ์ที่สะอาดปราศจากเพลี้ยแป้งและโรครึเหยว และหลีกเลี่ยงการนำหน่อหรือจุกพันธุ์สับปะรดจากแหล่งที่มีการระบาดของโรคไปปลูกหรือขยายพันธุ์ในแหล่งที่ยังไม่มีโรคนี้อะไร 5. แخذหน่อพันธุ์เพื่อกำจัดเพลี้ยแป้งที่ติดมากับหน่อพันธุ์ ด้วยสารเคมีกำจัดแมลงตามคำแนะนำ 6. เมื่อพบต้นเป็นโรคให้ถอนต้นสับปะรดที่แสดงอาการใส่ถุงพลาสติกไปทำลายนอกแปลง ขณะเคลื่อนย้ายต้องระมัดระวังไม่ให้เพลี้ยแป้งร่วงลงสู่พื้น 7. เมื่อพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง ควรกำจัดออกกจากแปลง 8. การใช้เหยื่อพิษกำจัดมด หวานสารไฮดรามะทิลโนน (hydramethylnon) 0.73% GR อัตรา 275 กรัม ต่อไร่ หวาน 2 ครั้ง โดยหวานพร้อมปลูก และหลังปลูก 6 เดือน

๕. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคมดพุ่มแจ้ โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย โรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง โรคมดพุ่มแจ้ โรคแอนแทรคโนส และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง

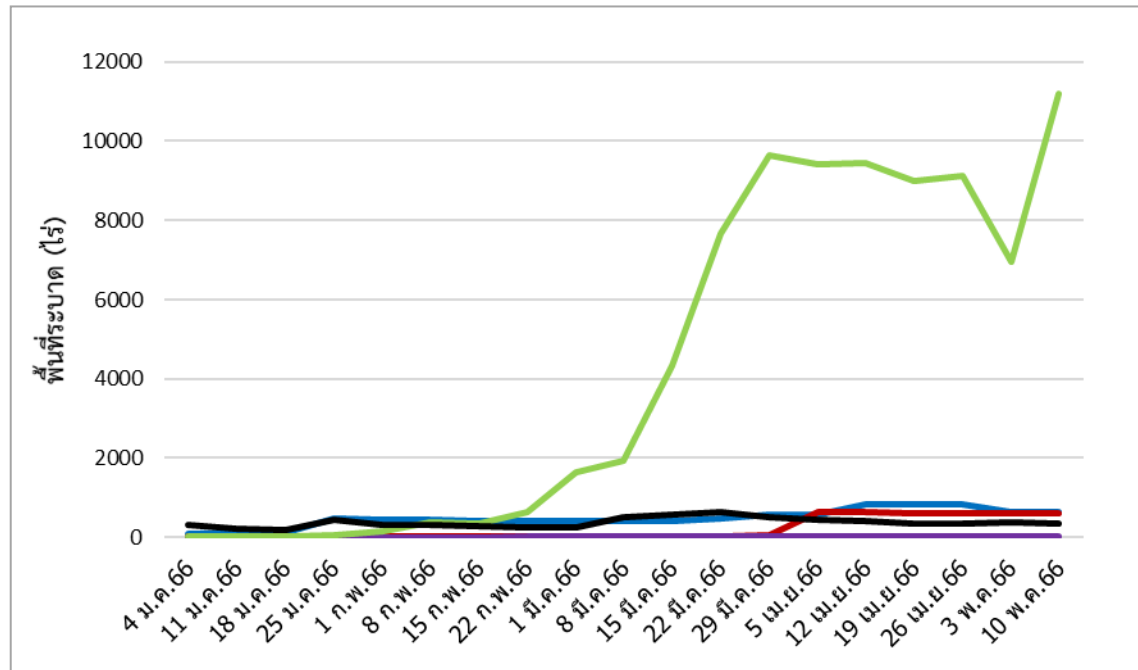
ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยหอย แมลงงูนหลวง โรคพุ่มแจ้ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย แมลงงูนหลวง และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด และโรคราน้ำค้าง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๕
ภาพรวมทั้งประเทศ

	เพลี้ยแป้ง	๖๕๑.๒๐	ไร่
	เพลี้ยแป้งสีชมพู	๖๐๗.๐๐	ไร่
	ไรแดง	๑๑,๒๐๕.๕๐	ไร่
	เพลี้ยหอย	๒๑.๐๐	ไร่
	โรคพุ่มแฉี่	๓๔๒.๐๐	ไร่